

MICHAEL KUYUCU

michael@michaelshow.net

Facebook'a dikkat

Türkiye'de müzik her geçen gün kalitesini kaybediyor, sadece müzik değil müzisyen de sosyal güvencelerini ve haklarını kaybediyor. Gerçi son yıllarda bu konuda meslek birlikleri bazı güzel düzenlemelere imza attı ama bence bunlar hâlâ yetersiz. Bir şarkının üretilmesi ne kadar zordur bilir misiniz? Bu fabrikada plastik üretmeye veya ayakkabı üretmeye benzemez. Şarkı üretmek için her şeyden önce kimsede olmayan bir yeteneğe sahip olmalısınız, bu kafi mi? Hayır! Bir şarkıyı sözünü yada müziğini ayrı ayrı yada her ikisini de aynı anda yaratmak için bir şeyler yaşamalı, o şarkıdaki acıyı yada coşkuyu hissetmelisiniz... Bu evrelerden geçtikten sonra bu sancılı üretim aşamasından sonra o şarkıyı aranjöre anlatmak, o şarkıyı yorumcusuna anlatmak, nota bilmeyen plakçıya anlatmak var...

İş burada bitmiyor, o şarkının yayınlanması sırasında jeepleri altında gezen sonradan görme plakçıların sizinle yapacağı üç kuruşluk pazarlıklarla boğuşmak ve sonrasında o şarkıdan gelecek telifi beklemeniz gerekecek... Ölme eşeğim ölme... Bence bu iş dünyanın en kârsız ve en ağır işi... Çünkü başından sonuna kadar çakallarla uğraşıyorsunuz...

Peki şarkı çıktı, hatta tuttu hatta klasikleşti, ne oldu? Şarkının yaratıcısı olarak sizin cebinize ne girdi? Eskiden hava girerdi, şimdi meslek birlikleri MSG ve MESAM ve MÜYAP sayesinde bir şeyler girmeye başladı... Akmasa da damlıyor. Peki kafi mi? Hayır! Bir şarkıdan en büyük payı plakçı mı almalı yoksa yorumcusu mu yoksa yaratıcısı mı? Bence yaratıcısı, ama bunun gerçekleşmesi imkânsız biliyorum, ondan dolayı en azından eşit dağılım olsun diyorum. Bu konuda en önemli telif payı gelirleri artık dijital müzikten geliyor, ileride de öyle olmaya devam edecek. Muhtemelen 50-60 sene sonra da iş tamamen dijital müziğe dönecek... Bunun için dijital müzik gelirlerinden eser sahiplerinin daha fazla pay alması gerekiyor. Bunun altını ısrarla çiziyorum. Eser üreticilerine hak ettikleri değeri verin lütfen, jeeplerde sonradan görme gibi gezmesi gereken asıl onlardır bunu unutmayın!

Dijital müzik konusunda özellikle MÜYAP çok başarılı işlere imza attı, her zaman alkışladım, özellikle Avrupa kıtasına oranla epey yol aldık, eksikler yok mu? Var elbet, onları ileride konuşuruz... Ben bir konuya daha değinmek istiyorum. O da Facebook olayı. Facebook Türkiye'ye telif ödüyor mu bilmiyorum, ama şunu söylemek istiyorum ki Facebook'ta açılan fan sayfalarında, radyoların ve TV'lerin açtığı sayfalarda çok ciddi hak gaspları yapılıyor. Bir şarkının daha piyasaya çıkmadan Facebook'ta ilanı yapılıyor, klipler Facebook sayfalarında cirit atıyor. Bakıyorum radyo ve televizyonların Facebook'taki grup sayfaları ya da bireylerin kendi kurdukları bireysel müzik grup sayfalarında yeni yayınlanan X bir sanatçının şarkısı daha piyasaya çıkmadan Facebook üzerinden kamu oyuna sunuluyor. Dileyen bu şarkıları ve klipleri dinleyebiliyor dileyen ise bilgisayarına indirebiliyor. Yani hem stream var hem de download. Şarkılar ve video klipler bu sayfalar sayesinde elden ele bilgisayardan bilgisayara dolaşıyor... Bu yönü ile ele alındığında çok ciddi telif problemleri oluşabiliyor. Türkiye'nin yaklaşık 18 milyon Facebook kullanıcısı var, maşallah bu konuda dünya dördüncüsüyüz... Bu kadar yoğun kullanıcı bir sosyal platformda teliflerde dikkat edilmeli... Herkes bir şarkı yüklese, bu 18 milyon şarkılık dolaşım anlamına gelir ki bence rakam en az bunun en iki katı.. Bu konuya dikkat çekmek istiyorum ve yetkilileri bu konuyu incelemeye davet ediyorum.